

////////////////////////////////////

MAXIMALE RENTABILITEITSOPPERVLAKTEN VOOR DE PERIODE 25/11/2017 - 24/11/2022

VOORSTEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

////////////////////////////////////

Datum: 14/03/2017

Entiteit: Departement Landbouw en Visserij
Afdeling: Afdeling Monitoring en Studie
E-mail: ams.secretariaat@lv.vlaanderen.be
Telefoon: 02/552 78 30

Aan:

INHOUDSTABEL

1	Inleiding.....	2
2	Bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond	3
2.1	Gezondheidsindex	4
2.2	Bedrijfsinkomen per hectare per bedrijfstype	4
2.3	Bedrijfsinkomen per hectare per landbouwstreek	5
2.4	Nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten	7
3	Oppervlakte cultuurgrond per bedrijf.....	8
4	Aantal bedrijven die de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden.....	9
5	Besluit.....	12

---

1 INLEIDING

Bij de opzegging van een pachtovereenkomst kan de verpachter een opzeggingsvergoeding krijgen, tenzij het totale geteelde areaal van zijn bedrijf hoger is dan de maximale rentabiliteitsoppervlakte vermeld in artikel 12.7 van artikel I van de pachtwetgeving van 4 november 1969. Deze maximale rentabiliteitsoppervlakten, moeten elke vijf jaar herzien worden. De bepaling van de maximale rentabiliteitsoppervlakten voor de periode van 25 november 2017 tot 24 november 2022 is gebeurd volgens de procedure beschreven in dit document.

De Vlaamse overheid formuleert voorstellen voor maximale rentabiliteitsoppervlakten op basis van gegevens van het landbouwmonitoringsnetwerk¹ (LMN) van de afdeling Monitoring en Studie van het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid en van de landbouwtelling van de Algemene Directie Statistiek (ADS) van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie. In de procedure wordt voor elke provinciale landbouwstreek een nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte geformuleerd op basis van de evolutie van:

1. het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond in de meest recente periode van 3 jaar waarvoor LMN-gegevens beschikbaar zijn, en in een tweede periode van 3 jaar die vijf jaar voorafgaat aan de eerste periode;
2. de oppervlakte cultuurgrond per bedrijf in de meest recente landbouwtelling en in een tweede landbouwtelling die vijf jaar voorafgaat aan deze eerste landbouwtelling;
3. het aantal bedrijven die de momenteel van kracht zijnde maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden in de meest recente landbouwtelling en in een tweede landbouwtelling die vijf jaar voorafgaat aan deze eerste landbouwtelling.

Het voorstel van de Vlaamse overheid is het rekenkundige gemiddelde van de maximale rentabiliteitsoppervlakten die worden geformuleerd op basis van deze drie evoluties.

Voor de maximale rentabiliteitsoppervlakten die in dit document worden voorgesteld, werd gebruik gemaakt van gegevens van het LMN van de jaren 2008 tot en met 2010 en 2013 tot en met 2015 en van de landbouwtellingen van 2010 en 2015. In wat volgt, refereert 'de eerste referentieperiode' naar de periode van 2008 tot en met 2010 en 'de tweede referentieperiode' naar de periode van 2013 tot en met 2015.

Het Vlaamse Gewest telt 19 provinciale landbouwstreken. In tabel 1 is voor elke provinciale landbouwstreek de totale oppervlakte cultuurgrond opgenomen die werd geregistreerd bij de landbouwtelling van ADSEI van 2015. Meer dan de helft van de cultuurgrond in het Vlaamse Gewest is gelegen in de provincies West- en Oost-Vlaanderen. Respectievelijk een derde en een kwart van de cultuurgrond is gelegen in de Zandleemstreek en de Zandstreek.

---

¹ Voor meer informatie wordt verwezen naar: De Becker R. (red.) (2007) Het Vlaamse Landbouw-monitoringsNetwerk: Wat & Hoe ? Beleidsdomein Landbouw en Visserij, afdeling Monitoring en Studie, Brussel

Tabel 1: Oppervlakte cultuurgrond in de provinciale landbouwstreken, hectare, 2015

	Antwerpen	Vlaams Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Limburg	TOTAAL
Duinen en polders	1.758		50.625	11.107		63.490
Zandstreek	16.431	7.542	49.637	89.706		163.317
Kempen	72.053	3.104			36.469	111.626
Zandleemstreek		54.978	93.659	44.923	16.147	209.707
Leemstreek		21.505	6.284	1.542	28.952	58.283
Grasstreek					2.675	2.675
TOTAAL	90.243	87.129	200.205	147.278	84.243	609.098

Bij de bepaling van de maximale rentabiliteitsoppervlakten werden enkel gegevens gebruikt van grondgebonden bedrijven. In het Vlaamse Gewest kunnen er vijf bedrijfstypes² onderscheiden worden onder de grondgebonden bedrijven:

1. Akkerbouwbedrijven: bedrijven die volgens de typologie van de Europese Unie behoren tot de types 15, 16, 612, 613, 614 en 615
2. Gespecialiseerde melkveebedrijven (runderen): bedrijven die volgens de typologie van de Europese Unie behoren tot het type 450
3. Graasdierenbedrijven - schapen, geiten en gespecialiseerd rundvleesvee: bedrijven die volgens de typologie van de Europese Unie behoren tot de types 460, 481, 482, 483 en 484
4. Gemengde rundveebedrijven - melkvee en vleesvee: bedrijven die volgens de typologie van de Europese Unie behoren tot de types 470, 731 en 732
5. Gemengde bedrijven - akkerbouw en graasdieren: bedrijven die volgens de typologie van de Europese Unie behoren tot de types 831, 832, 833 en 844

2 BEDRIJFSINKOMEN PER OPPERVLAKTE CULTUURGROND

Het bedrijfsinkomen is de som van de fictieve lonen van de gezinsleden, het fictieve loon van de bedrijfsleider, het netto bedrijfsresultaat (winst of verlies) en de toegerekende interest voor eigen kapitaal van de ondernemer. Het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond is een maat voor de rentabiliteit van een grondgebonden bedrijf. Het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond kan berekend worden voor de bedrijven die deelnemen aan het LMN.

In het LMN wordt gestreefd naar een steekproef die toelaat het gemiddelde bedrijfsinkomen voor de verschillende bedrijfstypes met eenzelfde nauwkeurigheid te berekenen. Voor elk boekjaar wordt een steekproefplan opgesteld dat aangeeft hoeveel bedrijven er in elke economische grootteklasse en van elk bedrijfstype nodig zijn om het gemiddelde bedrijfsinkomen voor de verschillende bedrijfstypes met eenzelfde nauwkeurigheid te berekenen.

² Door wijziging in typologie tegenover de vorige berekeningen, voor periode 2012-2017, werden alle gespecialiseerde melkveebedrijven ondergenomen in 1 groep, waardoor er in deze berekening maar vijf in plaats van zes bedrijfstypes zijn gedefinieerd.

Bij het selecteren van bedrijven voor het LMN wordt geen rekening gehouden met de provinciale landbouwstreek. Sommige provinciale landbouwstreken zijn bijgevolg niet sterk vertegenwoordigd in het LMN.

2.1 GEZONDHEIDSINDEX

Bij de bepaling van nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten op basis van de evolutie van het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond werden enkel gegevens van professionele grondgebonden bedrijven gebruikt. Resultaten van heel kleine bedrijven en van niet grondgebonden bedrijven werden dus niet beschouwd. In een eerste stap werd het bedrijfsinkomen van elk bedrijf gedeeld door het gezondheidsindexcijfer, zoals gepubliceerd door ADSEI, in het betrokken jaar (zie tabel 2). Op deze manier wordt de stijging van de levensduurte in rekening gebracht zoals bij het loon van werknemers.

Tabel 2: Gezondheidsindexcijfer, basisjaar 2013

jaar	Gezondheidsindexcijfer
2008	91,29
2009	91,83
2010	93,37
2013	100,00
2014	100,40
2015	101,45

2.2 BEDRIJFSINKOMEN PER HECTARE PER BEDRIJFSTYPE

Omdat sommige provinciale landbouwstreken niet sterk vertegenwoordigd zijn in het LMN wordt vervolgens het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond bepaald voor de vijf bedrijfstypes. De berekeningswijze wordt geïllustreerd in tabel 3 aan de hand van de gegevens van akkerbouwbedrijven in de eerste referentieperiode.

De derde en vierde kolom van tabel 3 bevatten respectievelijk het aantal bedrijven van het beschouwde bedrijfstype en de som van de oppervlakte cultuurgrond van deze bedrijven in de landbouwteiling 2010. De vijfde tot zevende kolom bevatten respectievelijk het aantal bedrijven van het beschouwde bedrijfstype, de som van de oppervlakte cultuurgrond van deze bedrijven en de som van het bedrijfsinkomen van deze bedrijven in het LMN voor de jaren 2008 tot en met 2010. Indien een bedrijf meerdere jaren deelnam aan het LMN in een referentieperiode, dan zijn in het aantal bedrijven, de som van de oppervlakte cultuurgrond en het bedrijfsinkomen de gegevens van de verschillende jaren van dit bedrijf opgenomen als betrof het gegevens van verschillende bedrijven. Het geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen in de laatste kolom wordt berekend als volgt:

$$\text{Geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen} = \frac{\text{Totaal bedrijfsinkomen}_{LMN} \times \text{Totale oppervlakte}_{ADSEI}}{\text{Totale oppervlakte}_{LMN}}$$

Het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond voor een bedrijfstype is het quotiënt van de som van het geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen over de verschillende provinciale landbouwstreken en de som van de overeenkomstige oppervlakte cultuurgrond in de landbouwtelling over de verschillende provinciale landbouwstreken.

Tabel 3: Illustratie berekening van het gemiddelde bedrijfsinkomen per hectare, eerste referentieperiode, akkerbouwbedrijven

Provincie	Landbouwstreek	ADSEI 2010		LMN 2008-2010			Geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen (EUR)	
		Aantal bedrijven	Totale oppervlakte (ha)	Aantal bedrijven	Totale oppervlakte (ha)	Totaal bedrijfsinkomen (EUR)		
Antwerpen	Zandstreek	27	970,54	3	127,26	- 90.032,77	- 686.629,01	
Vlaams Brabant	Zandleemstreek	317	14.786,94	59	3.829,23	3.024.534,23	11.679.516,45	
Vlaams Brabant	Leemstreek	161	8.405,46	19	1.255,03	1.369.987,80	9.175.380,39	
West-Vlaanderen	Duinen en polders	201	9.481,92	15	1.408,78	1.128.311,84	7.594.203,91	
West-Vlaanderen	Zandleemstreek	471	13.603,20	28	1.547,37	2.511.081,82	22.075.359,00	
West-Vlaanderen	Leemstreek	48	2.095,92	3	270,26	155.797,63	1.208.241,61	
Oost-Vlaanderen	Duinen en polders	113	5.534,26	20	2.331,08	3.046.910,60	7.233.732,84	
Oost-Vlaanderen	Zandstreek	199	4.903,86	10	606,82	687.594,18	5.556.615,77	
Oost-Vlaanderen	Zandleemstreek	188	6.890,14	9	240,86	225.761,96	6.458.239,23	
Limburg	Kempen	79	3.651,24	3	74,62	131.003,45	6.410.145,17	
Limburg	Leemstreek	224	10.088,65	23	1.299,42	1.438.807,03	11.170.845,85	
		Totaal =	80.412,13			Totaal =	87.875.651,21	
							Gemiddeld inkomen per hectare =	1.092,82

2.3 BEDRIJFSINKOMEN PER HECTARE PER LANDBOUWSTREEK

Enmaal het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond bepaald is voor de vijf bedrijfstypes in de referentieperiodes, kan het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond bepaald worden voor de 19 provinciale landbouwstreken. De berekeningswijze wordt geïllustreerd in tabel 4 aan de hand van de gegevens van bedrijven in de Oost-Vlaamse zandstreek in de eerste referentieperiode.

De tweede en derde kolom van tabel 4 bevatten respectievelijk het aantal bedrijven in de beschouwde provinciale landbouwstreek en de som van de oppervlakte cultuurgrond van deze bedrijven in de landbouwtelling 2010. De vierde tot zesde kolom bevatten respectievelijk het aantal bedrijven in de beschouwde provinciale landbouwstreek, de som van de oppervlakte cultuurgrond van deze bedrijven en de som van het bedrijfsinkomen van deze bedrijven in het LMN voor de jaren 2008 tot en met 2010. Indien een bedrijf meerdere jaren deelnam aan het LMN in een referentieperiode, dan zijn in het aantal bedrijven, de som van de oppervlakte cultuurgrond en het bedrijfsinkomen de gegevens van de verschillende jaren van dit bedrijf opgenomen als betrof het gegevens van verschillende bedrijven. Het cijfer in de kolom 'inkomen per oppervlakte' is het quotiënt van het cijfer in de zesde kolom en het cijfer in de vijfde kolom en is dus uitsluitend gebaseerd op LMN gegevens.

Het cijfer in de kolom 'toegepast bedrijfsinkomen' is gelijk aan het cijfer in de kolom 'inkomen per oppervlakte' indien het aantal bedrijven van het bedrijfstype in de beschouwde provinciale landbouwstreek gelijk is aan of groter is dan 30. Indien dit aantal kleiner is dan 30, dan is het cijfer in de kolom 'toegepast bedrijfsinkomen' gelijk aan het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond dat in de vorige stap berekend werd voor het bedrijfstype (zie 2.2 Bedrijfsinkomen per hectare per bedrijfstype). In de eerste referentieperiode namen slechts 10 akkerbouwbedrijven in de Oost-Vlaamse zandstreek deel aan het LMN. Voor de akkerbouwbedrijven in de Oost-Vlaamse zandstreek zal bijgevolg gebruik gemaakt worden van het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond dat in de vorige stap berekend werd voor akkerbouwbedrijven. In de eerste referentieperiode namen 30 gespecialiseerde melkveebedrijven (runderen) in de Oost-Vlaamse zandstreek deel aan het LMN. Voor de gespecialiseerde melkveebedrijven (runderen) in de Oost-Vlaamse zandstreek zal bijgevolg gebruik gemaakt worden van het uitsluitend op LMN gegevens gebaseerde 'inkomen per oppervlakte'.

Het geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen in de laatste kolom wordt berekend als het product van het toegepaste bedrijfsinkomen per oppervlakte en de totale oppervlakte uit de ADSEI-telling.

Het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond in een provinciale landbouwstreek is het quotiënt van de som van het geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen over de verschillende bedrijfstypes en de som van de oppervlakte cultuurgrond in de landbouwtekening over de verschillende bedrijfstypes.

Tabel 4: Illustratie berekening van het gemiddelde bedrijfsinkomen per hectare, eerste referentieperiode, Oost-Vlaamse zandstreek

Bedrijfstype	ADSEI 2010		LMN 2008-2010				Toegepast bedrijfsinkomen per oppervlakte (EUR/Ha)	Geëxtrapoleerd totaal bedrijfsinkomen (EUR)
	Aantal bedrijven	Totale oppervlakte (ha)	Aantal bedrijven	Totale oppervlakte (ha)	Totaal bedrijfsinkomen (EUR)	Inkomen per oppervlakte (EUR/Ha)		
Akkerbouw	199	4.903,86	10	606,82	687.594,18	1.133,11	1.092,82	5.359.016,00
Gespecialiseerde melkveebedrijven (runderen)	606	21.288,28	33	1.244,45	1.971.739,69	1.584,43	1.584,43	33.729.717,25
Graasdierenbedrijven – schapen, geiten, gespecialiseerd rundvlees	579	13.598,26	20	711,28	594.290,85	835,52	814,29	11.072.972,26
Gemengde rundveebedrijven – melkvee en vleesvee	439	16.614,24	49	2.616,86	4.106.277,83	1.569,16	1.569,16	26.070.437,61
Gemengde bedrijven – akkerbouw en graasdieren	137	4.651,47	4	97,79	68.394,72	699,40	1.211,39	5.634.760,03
	Totaal =	61.065,11					Totaal =	81.866.903,14
							Gemiddeld inkomen per hectare =	1.340,85

2.4 NIEUWE MAXIMALE RENTABILITEITSOPPERVLAKTEN

Het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond werd bepaald voor de 19 provinciale landbouwstreken in het Vlaamse Gewest voor de twee referentieperioden. Tot slot werd het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond in de eerste referentieperiode gelijkgesteld aan 100 en werd het gemiddelde bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond in de tweede referentieperiode relatief uitgedrukt ten opzichte van de eerste referentieperiode. Deze finale waarden zijn opgenomen in tabel 5.

Een nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte is gelijk aan het product van de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte en het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond in de eerste referentieperiode, gedeeld door het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond in de tweede referentieperiode. De nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten, afgerond op 5 ha, staan vermeld in de laatste kolom van tabel 5.

Tabel 5: Nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten gebaseerd op de evolutie van het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond

Provincie	Landbouwstreek	Huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)	Relatief bedrijfsinkomen per ha – eerste periode	Relatief bedrijfsinkomen per ha – tweede periode	Eerste voorstel nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)
Antwerpen	Duinen en polders	135	100	100	135
Antwerpen	Zandstreek	120	100	115	105
Antwerpen	Kempen	115	100	121	95
Vlaams Brabant	Zandstreek	120	100	99	120
Vlaams Brabant	Kempen	115	100	107	105
Vlaams Brabant	Zandleemstreek	150	100	119	125
Vlaams Brabant	Leemstreek	200	100	100	200
West-Vlaanderen	Duinen en polders	135	100	104	130
West-Vlaanderen	Zandstreek	120	100	108	110
West-Vlaanderen	Zandleemstreek	150	100	104	145
West-Vlaanderen	Leemstreek	200	100	98	205
Oost-Vlaanderen	Polders	135	100	102	135
Oost-Vlaanderen	Zandstreek	120	100	99	120
Oost-Vlaanderen	Zandleemstreek	150	100	94	160
Oost-Vlaanderen	Leemstreek	200	100	113	175
Limburg	Kempen	115	100	115	100
Limburg	Zandleemstreek	150	100	108	140
Limburg	Leemstreek	200	100	115	175
Limburg	Grasstreek	140	100	115	120
Vlaanderen			100	107	

3 OPPERVLAKTE CULTUURGROND PER BEDRIJF

De gemiddelden van de oppervlakte cultuurgrond per bedrijf in tabel 6 zijn gebaseerd op gegevens van bedrijven die deelnamen aan de landbouwtellingen van 2010 en 2015 en tot een van de vijf grondgebonden bedrijfstypes behoren. Bovendien werden enkel gegevens gebruikt van bedrijven waarvoor de geregistreerde oppervlakte cultuurgrond groter is dan nul.

Tabel 6: Evolutie van de oppervlakte cultuurgrond per bedrijf voor grondgebonden bedrijven

Provincie	Landbouwstreek	ADSEI 2010		ADSEI 2015	
		Oppervlakte per bedrijf (ha)	Relatieve oppervlakte per bedrijf	Oppervlakte per bedrijf (ha)	Relatieve oppervlakte per bedrijf
Antwerpen	Duinen en polders	34,8	100	35,4	102
Antwerpen	Zandstreek	23,9	100	29,4	123
Antwerpen	Kempen	28,9	100	31,6	109
Vlaams Brabant	Zandstreek	21,9	100	26,6	122
Vlaams Brabant	Kempen	22,9	100	27,9	122
Vlaams Brabant	Zandleemstreek	27,9	100	31,1	111
Vlaams Brabant	Leemstreek	35,7	100	38,8	109
West-Vlaanderen	Duinen en polders	34,5	100	35,6	103
West-Vlaanderen	Zandstreek	19,7	100	22,7	115
West-Vlaanderen	Zandleemstreek	20,5	100	22,2	108
West-Vlaanderen	Leemstreek	32,2	100	33,5	104
Oost-Vlaanderen	Polders	32,9	100	29,1	89
Oost-Vlaanderen	Zandstreek	20,4	100	23,1	113
Oost-Vlaanderen	Zandleemstreek	23,4	100	27,1	116
Oost-Vlaanderen	Leemstreek	34,2	100	45,6	133
Limburg	Kempen	28,0	100	32,6	117
Limburg	Zandleemstreek	24,1	100	29,3	121
Limburg	Leemstreek	31,2	100	34,1	109
Limburg	Grasstreek	41,2	100	41,5	101
Vlaanderen		25,0	100	27,8	111

Voor de vijf beschouwde grondgebonden bedrijfstypes nam de totale oppervlakte cultuurgrond in het Vlaamse Gewest toe met 1 %. In absolute cijfers evolueerde deze oppervlakte van 457.534 ha bij de landbouwtelling van 2010 naar 461.306 ha bij de landbouwtelling van 2015. Daar het aantal grondgebonden bedrijven afnam, steeg de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf, namelijk met 11 %. Ongeveer drie kwart van de totale oppervlakte cultuurgrond in het Vlaamse Gewest behoort toe aan een grondgebonden bedrijf.

De volledige oppervlakte cultuurgrond in het Vlaamse Gewest bedroeg 616.866 ha in 2010 en 609.098 ha in 2015. Op vijf jaar tijd is de totale oppervlakte cultuurgrond dus met 1,3% afgenomen. De gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf van zowel grondgebonden als niet grondgebonden bedrijven is echter toegenomen met 16,6% van 21,8 ha in 2010 naar 25,4 ha in 2015.

Op basis van de gegevens in tabel 6 kunnen nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten geformuleerd worden. Hierbij is een nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte gelijk aan het product van de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte en de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf in de tweede referentieperiode, gedeeld door de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf in de eerste referentieperiode. De nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte, afgerond op 5 ha, gebaseerd op de evolutie van de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf is opgenomen in tabel 9.

4 AANTAL BEDRIJVEN DIE DE HUIDIGE MAXIMALE RENTABILITEITSOPPERVLAKTEN Overschrijden

Zoals beschreven in hoofdstuk 3 is de gemiddelde oppervlakte cultuurgrond per bedrijf gestegen in het Vlaamse Gewest in de periode van 2010 tot 2015. De veranderingen in de oppervlakte cultuurgrond per bedrijf worden in dit hoofdstuk vanuit een andere invalshoek bekeken, namelijk aan de hand van het aantal bedrijven die de momenteel van kracht zijnde maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden. De cijfers in tabel 7 zijn gebaseerd op gegevens van bedrijven die deelnamen aan de landbouwtellingen van 2010 en 2015 en tot een van de vijf grondgebonden bedrijfstypes behoren. Bovendien werden enkel gegevens van bedrijven waarvoor de geregistreerde oppervlakte cultuurgrond groter is dan nul gebruikt. In de kolommen 'Aandeel overschrijding 2010' en 'Aandeel overschrijding 2015' is het aandeel van de bedrijven in de landbouwtellingen van 2010 en 2015 weergegeven waarvan de oppervlakte cultuurgrond de momenteel van kracht zijnde maximale rentabiliteitsoppervlakte in de corresponderende provinciale landbouwstreek overschrijdt.

Tabel 7: Aandeel van de bedrijven in de landbouwtellingen van 2010 en 2015 die de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden en bijhorend voorstel voor nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten

Provincie	Landbouwstreek	Huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)	Aandeel overschrijding 2010 (%)	Aandeel overschrijding 2015 (%)	Derde voorstel nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)
Antwerpen	Duinen en polders	135	8,1	2,9	105
Antwerpen	Zandstreek	120	0,8	2,3	140
Antwerpen	Kempen	115	1,6	2,1	125
Vlaams Brabant	Zandstreek	120	1,2	2,2	135
Vlaams Brabant	Kempen	115	0,0	1,3	120
Vlaams Brabant	Zandleemstreek	150	1,0	1,0	145
Vlaams Brabant	Leemstreek	200	1,1	1,4	215
West-Vlaanderen	Duinen en polders	135	1,3	1,0	125
West-Vlaanderen	Zandstreek	120	0,6	0,7	125
West-Vlaanderen	Zandleemstreek	150	0,1	0,1	140
West-Vlaanderen	Leemstreek	200	0,0	0,0	200
Oost-Vlaanderen	Polders	135	2,2	0,7	105
Oost-Vlaanderen	Zandstreek	120	0,3	0,6	130
Oost-Vlaanderen	Zandleemstreek	150	0,2	0,3	165
Oost-Vlaanderen	Leemstreek	200	0,0	0,0	200
Limburg	Kempen	115	1,3	1,6	120
Limburg	Zandleemstreek	150	0,3	0,3	160
Limburg	Leemstreek	200	0,5	0,5	210
Limburg	Grasstreek	140	1,8	0,0	130
Vlaanderen			0,7	0,9	

Op het niveau van het Vlaamse Gewest is in vijf jaar het aandeel van de grondgebonden bedrijven die de momenteel van kracht zijnde maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden, gestegen van 0,7 naar 0,9%.

Voor de provinciale landbouwstreken waarvoor er in de landbouwtellingen van 2010 en 2015 geen grondgebonden bedrijven de maximale rentabiliteitsoppervlakte overschrijden, zullen er geen nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten geformuleerd worden op basis van deze evolutie. Voor de andere provinciale landbouwstreken is de nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte de oppervlakte die door eenzelfde aandeel van de bedrijven in de landbouwtelling 2015 wordt overschreden als het aandeel van de bedrijven die de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden in de landbouwtelling van 2010. De nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten, afgerond op 5 ha, staan vermeld in de laatste kolom van tabel 7.

De bepaling van nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten wordt geïllustreerd in tabel 8. In dit voorbeeld is de huidige fictieve maximale rentabiliteitsoppervlakte gelijk aan 100 ha en telt de (fictieve) provinciale landbouwstreek 20 bedrijven in de twee beschouwde jaren. De oppervlakten cultuurgrond van de bedrijven zijn gesorteerd volgens toenemende grootte. De oppervlakten die de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte overschrijden zijn met grijs gemarkeerd. In jaar 1 is de oppervlakte cultuurgrond van 15% van de bedrijven groter dan de maximale rentabiliteitsoppervlakte. In jaar 2 overschrijdt 25% van de bedrijven de huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte. De drempelwaarde die in jaar 2 door 15% van de bedrijven wordt overschreden, is gelijk aan 110 ha. De nieuwe rentabiliteitsoppervlakte voor het voorbeeld is dus 110 ha.

Tabel 8: Illustratie van de bepaling van een nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte op basis van de evolutie van het aantal bedrijven die de momenteel van kracht zijnde maximale rentabiliteits-oppervlakten overschrijden

Nummer bedrijf	Oppervlakte cultuurgrond in landbouwtelling van jaar 1 (ha)	Oppervlakte cultuurgrond in landbouwtelling van jaar 2 (ha)
1	19	17
2	20	20
3	28	32
4	38	32
5	45	39
6	46	40
7	48	44
8	49	48
9	52	55
10	55	55
11	68	63
12	80	65
13	84	77
14	85	89
15	90	91
16	93	101
17	97	108
18	103	114
19	115	135
20	137	142

5 BESLUIT

In tabel 9 wordt een overzicht gegeven van de nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten die geformuleerd werden op basis van de evolutie van:

1. het bedrijfsinkomen per oppervlakte cultuurgrond;
2. de oppervlakte cultuurgrond per bedrijf;
3. het aantal bedrijven die de momenteel van kracht zijnde maximale rentabiliteitsoppervlakten overschrijden.

In de laatste kolom staan de nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten die de Vlaamse overheid voorstelt voor de periode van 25 november 2017 tot 24 november 2022. Deze oppervlakten zijn het rekenkundige gemiddelde van de oppervlakten die via de drie berekeningswijzen bepaald werden.

Tabel 9: Nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakten voor de periode van 25 november 2017 tot 24 november 2022 in het Vlaamse Gewest

Provincie	Landbouwstreek	Huidige maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)	Eerste voorstel nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)	Tweede voorstel nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)	Derde voorstel nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)	Nieuwe maximale rentabiliteitsoppervlakte (ha)
Antwerpen	Duinen en polders	135	135	140	105	125
Antwerpen	Zandstreek	120	105	150	140	130
Antwerpen	Kempen	115	95	125	125	115
Vlaams Brabant	Zandstreek	120	120	145	135	135
Vlaams Brabant	Kempen	115	105	140	115	120
Vlaams Brabant	Zandleemstreek	150	125	165	145	145
Vlaams Brabant	Leemstreek	200	200	220	215	210
West-Vlaanderen	Duinen en polders	135	130	140	125	130
West-Vlaanderen	Zandstreek	120	110	140	125	125
West-Vlaanderen	Zandleemstreek	150	145	160	140	150
West-Vlaanderen	Leemstreek	200	205	210	200	205
Oost-Vlaanderen	Polders	135	135	120	105	120
Oost-Vlaanderen	Zandstreek	120	120	135	130	130
Oost-Vlaanderen	Zandleemstreek	150	160	175	165	165
Oost-Vlaanderen	Leemstreek	200	175	265	200	215
Limburg	Kempen	115	100	135	120	120
Limburg	Zandleemstreek	150	140	180	160	160
Limburg	Leemstreek	200	175	220	210	200
Limburg	Grasstreek	140	120	140	130	130